

DECLARACIÓ FINAL DE LA X CONFERÈNCIA DE L'OBSERVATORI INTERNACIONAL DE LA DEMOCRÀCIA PARTICIPATIVA

Reunits a la Ciutat de Mèxic, amb motiu de la **X Conferència de l'Observatori Internacional de la Democràcia Participativa**, per reflexionar sobre la crisi global i la cerca d'alternatives des d'allò local, les i els participants en aquesta Conferència provinents de vuit països:

DECLAREM

1. El món viu actualment una crisi profunda, multidimensional, que no toca només la dimensió econòmica financera, sinó que arriba fins a una crisi de valors. En rigor, pot ser anomenada la primera gran crisi global que afecta no només els països perifèrics, sinó també els països desenvolupats.
2. Aquesta crisi estructural ha aguditzat l'empobriment, l'atur, la precarització, l'aprofundiment de la desigualtat i el deteriorament de les condicions de vida de la humanitat, principalment de les dones, la infància i la joventut, i colpeja amb especial duresa els àmbits locals.
3. A la data, s'ha imposat en el món per part dels poders dominants una lògica d'afrontar la crisi impactant negativament les condicions de vida i de treball dels sectors populars i dels grups socials exclosos. Les polítiques davant de la crisi, fonamentalment, s'articulen al voltant de la privatització dels guanys, per als menys, i la socialització de les pèrdues, per als més; privatitzant i mercantilitzant els béns i els serveis públics, que són drets obtinguts. Això s'expressa, entre altres coses, en el desviament multimilionari de recursos públics per salvar les grans corporacions financeres, la qual cosa genera un dèficit públic enorme que impedeix als governs i, en particular, als governs locals, desenvolupar noves polítiques socials en benefici de la població.
4. Davant de la magnitud del desafiament que afrontem es desenvolupa des d'allò local un vast procés de cerca i construcció d'alternatives per aconseguir una sortida a la crisi cimentada des de baix, des d'allò local, allò popular i ciutadà que amorteixi les grans desigualtats socials i amplii i aprofundeixi les llibertats democràtiques.
5. Aquestes sortides, com és el cas dels Bancs Comunitaris i les monedes locals, dels quals aconseguim conèixer diversos exemples, s'estan construint sobre les bases que emfatitzen la solidaritat, la llibertat i la pau, construint una nova cultura política basada en l'equitat, la diversitat, l'autogestió, l'horitzontalitat, en l'accés als drets fonamentals i la igualtat social.

6. La participació ciutadana es converteix així en l'eina estratègica i indispensable per conèixer, innovar i construir alternatives que millorin la qualitat de vida per comptar amb societats cada cop més cohesionades. Sense la participació de la ciutadania, moviments i organitzacions socials, és a dir, sense la mobilització dels seus coneixements i energies socials, no serà possible trobar les claus per a una nova lògica del desenvolupament, sobre la base d'un enfocament de decreixement entès com el bon viure.
7. Cal reforçar i promoure les polítiques públiques participatives des de baix, fomentar l'ús de les monedes locals i dels bancs comunitaris, com alternativa d'una nova economia, enfortir les polítiques en matèria d'agricultura urbana. Es reconeix que el treball amb els joves és complex i es necessita propiciar mecanismes participatius que els integrin i fomentin la seva associació. Cal transitar a nivells de cogestió ciutadana que apoderin les persones per a un benefici comunitari, i trencar amb el monoculturalisme dominant, un fet imprescindible per reconèixer noves formes de gestió comunitària; les eines jurídiques de la democràcia participativa hauran de garantir el dret a la participació i aquelles experiències d'èxit s'han d'institucionalitzar evitant-ne la burocratització.
8. Davant d'una crisi que sembla agreujar-se i que molt probablement sigui de llarga durada, la qual cosa no exclou episodis de recuperació, és fonamental aprofundir i consolidar els més diversos processos i instruments participatius, que han construït alternatives al model en crisi, per evitar que es recaigui sobre les seves víctimes i no sobre els seus responsables.
9. Hem decidit enfortir la xarxa de l'OIDP, com a espai de diàleg i de debat i de propostes, ampliant el banc d'experiències, en particular, amb les alternatives d'èxit que han estat una opció més efectiva davant dels impactes de la crisi, i que es van presentar en aquesta X Conferència.
10. Enfortir la democràcia participativa i transformar la democràcia representativa són dues cares d'una mateixa moneda on es busca que els i les ciutadanes ho siguem a temps complet –i no només durant les jornades electorals– i que cada cop més tinguem una capacitat d'incidència més gran, control social i participació efectiva en la presa de decisions dels afers públics. Finalment, assumim que, en essència, la democràcia participativa rau en els processos de construcció de ciutadania i de democratització de les nostres societats, governs i estats, compromís i convicció de l'OIDP.